

Twaalf gitaren en vibrafoon creëren unieke groove

Eigentijds: Internationale Gaudeamus Muziekweek. Gehoord: 9/9 en 10/9, Muziekgebouw aan 't IJ, Amsterdam. T/m 12/9, Inl.: muziekweek.nl.

Door JOCHEM VALKENBURG

Overal ter wereld kennen componisten Nederland als land met een levendige ensemblecultuur en een gastvrije houding ten aanzien van eigentijdse muziek. Eén van de redenen daarvoor is de Gaudeamus Muziekweek, die al sinds de jaren veertig jaarlijks plaatsvindt. Voor dit festival kunnen jonge componisten van alle nationaliteiten werk inzenden, met als beloning dat het hier met de grootste toewijding en in hun aanwezigheid wordt uitgevoerd. Voor het beste werk is er bovendien een prijs.

Een instituut om te koesteren dus. Daarom is het jammer dat de Gaudeamusweek nu op de tocht komt te staan omdat fusie-instelling Muziekcentrum Nederland, waarin Stichting Gaudeamus vorig jaar opging, het niet tot zijn kerntaken rekent.

Muzikaal was er de afgelopen jaren genoeg dat pleitte voor handhaving van de Muziekweek. Bijvoorbeeld een lang, maar consequent werk van de Japanner Toru Nakatani getiteld 16_1/64_1.

Gonzende spectra van klanken en ritmes verspringen af en toe haast tonaal, terwijl op de achtergrond een 'speeldoosje' van gitaarflageoletten (hoge boventonen) doortikt. Geslaagd was ook *Banksy* van de Amerikaan Ryan Brown, een werk voor twaalf akoestische gitaren, twee elektrische gitaren en vibrafoon. Door het materiaal ritmisch over dit ensemble te versnipperen, ontstond een unieke groove. De Ier Enda Batters genereert in zijn *String Quartet no. 1* een enorme opwaartse kracht in het strijkkwartet, terwijl op de achtergrond een ongedefinieerde ruis klinkt.

Het Nieuw Ensemble speelde gisteren een programma met uitsluitend nieuw werk uit Brazilië, buiten de competitie om. Het viel op dat de meeste Brazilianen heterogene elementen in hun werk verenigen. Soms simplistisch, zoals het met berimbau, pop, en freejazz volgekwalte *Brasilência* van Frederick Carrilho. Maar soms ook prachtig subtiel, zoals in Sérgio Freires gitaarconcertje *Tecendo a Manhã*. Alle leden van het ensemble bewegen schijnbaar onafhankelijk, maar vormen toch één verstillend en welluidend geheel rond de bescheiden mijmeringen van de solist.